

Dosarul nr. 2r-624/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. L. Bagrin)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Bulgac, V. Buhnaci, V. Sîrbu)

DECIZIE

23 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Ruslan Pulbere, reprezentat de către avocatul Andrian Cotună,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Întreprinderea cu capital străin „Prime Capital 2” societate cu răspundere limitată împotriva lui Ruslan Pulbere, Dumitru Borș, Andrei Plăcintî, Serghei Molceanov și Societății cu răspundere limitată „Vis Construct Grup”, în proces de insolvență cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 17 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea cu privire la prelungirea termenului de procedură și a fost restituită cererea de apel depusă de către Ruslan Pulbere și împotriva încheierii din 02 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea depusă de către Ruslan Pulbere cu privire la scutirea parțială de plata taxei de stat,

constată:

La 10 martie 2017 ÎCS „Prime Capital 2” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ruslan Pulbere, Dumitru Borș, Andrei Plăcintî, Serghei Molceanov și SRL „Vis Construct Grup”, în proces de insolvență cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei în sumă de 62 066,44 de dolari SUA și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 09 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial acțiunea depusă de către ÎCS „Prime Capital 2” SRL și au fost încasate în mod solidar de la Dumitru Borș, Andrei Plăcintî, Serghei Molceanov și Ruslan Pulbere în beneficiul ÎCS „Prime Capital 2” SRL datoria în sumă de 62 066,44 de dolari SUA exprimați în lei moldovenești conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei la momentul executării hotărârii și cheltuielile de judecată în sumă de 39 327,05 lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca nefondată.

La 23 octombrie 2019 Ruslan Pulbere a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, fără plata taxei de stat (f. d. 157, vol. II).

La 01 noiembrie 2019 Serghei Molceanov a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, fără plata taxei de stat (f. d. 159, vol. II).

Prin încheierea din 10 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, nu a fost dat curs cererilor de apel depuse de către Ruslan Pulbere și Serghei Molceanov, a fost comunicat lui Ruslan Pulbere despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și a dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 18 750 de lei, fiindu-i acordat pentru aceasta termen de 10 zile de la data recepționării încheierii, a fost comunicat lui Serghei Molceanov despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și a dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 18 750 de lei, fiindu-i acordat pentru aceasta termen de 10 zile de la data recepționării încheierii și a fost explicat lui Ruslan Pulbere și Serghei Molceanov că, în cazul în care nu vor lichida neajunsurile menționate în termenul indicat, cererile de apel nu vor fi considerate depuse și împreună cu toate actele vor fi restituite fără examinare.

La 25 februarie 2020 Ruslan Pulbere a depus cerere de apel motivată, fiind achitată taxa de stat în mărime de 1 000 de lei, concomitent solicitând scutirea parțială de plata taxei de stat la depunerea apelului (f. d. 200-214, vol. II).

La 25 februarie 2020 Serghei Molceanov a depus cerere de apel motivată, fiind achitată taxa de stat în mărime de 1 000 de lei, solicitând, totodată, scutirea parțială de plata taxei de stat la depunerea apelului (f. d. 217-232, vol. II).

Prin încheierea din 02 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse cererile depuse de către Ruslan Pulbere și Serghei Molceanov cu privire la scutirea parțială de plata taxei de stat, au fost lăsate fără curs cererile de apel depuse de către Ruslan Pulbere și Serghei Molceanov și a fost acordat apelanților termen pentru achitarea taxei de stat rămasă în mărime de 17 750 de lei pentru fiecare până la 16 martie 2020.

La 16 martie 2020 Serghei Molceanov a depus cerere, prin care a solicitat prelungirea termenului procedural pentru achitarea taxei de stat în mărime de 17 750 de lei (f. d. 20, 21, vol. III).

La 16 martie 2020 Ruslan Pulbere a depus cerere, prin care a solicitat prelungirea termenului procedural pentru achitarea taxei de stat în mărime de 17 750 de lei (f. d. 22, 23, vol. III).

Prin încheierea din 17 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse cererile depuse de către Serghei Molceanov și Ruslan Pulbere cu privire la prelungirea termenului de procedură și au fost restituite cererile de apel depuse de către Serghei Molceanov și Ruslan Pulbere.

Prin decizia din 07 octombrie 2020 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de către Serghei Molceanov, au fost casate încheierile instanței de apel în partea în care a fost respinsă cererea lui Serghei Molceanov cu privire la scutirea parțială de plata taxei de stat și în partea restituirii cererii de apel depusă de către Molceanov Serghei și a fost emisă în această parte o nouă decizie sub formă de încheiere, prin care a fost admisă cererea lui Serghei Molceanov cu privire la scutirea parțială de plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, a fost scutit Serghei Molceanov de plata taxei de stat la depunerea cererii de apel în mărime de 17 750 de lei și a fost restituită cauza în instanța de apel pentru judecarea în fond a apelului depus de către Serghei Molceanov. În rest încheierile instanței de apel au fost menținute.

La 16 aprilie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Ruslan Pulbere, reprezentat de către avocatul Andrian Cotună, a declarat recurs împotriva încheierilor instanței de apel din 17 martie 2020 și 02 martie 2020, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a încheierilor instanței de apel și emiterea unei noi încheieri cu privire la scutirea parțială de plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, în limita sumei de 17 750 de lei sau admiterea cererii cu privire la prelungirea termenului de achitare a taxei de stat la depunerea cererii de apel.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu încheierile contestate.

A menționat că, prin hotărârea irevocabilă din 10 noiembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul central, a fost dispusă încasarea inclusiv din contul lui Ruslan Pulbere în beneficiul BC „Banca Socială” SA a sumei de 2606900,11 lei, cu titlu de datorie și în beneficiul statului a taxei de stat în sumă de 50000 de lei.

A susținut că, prin decizia din 03 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost dispusă aplicarea sechestrului asupra bunurilor și mijloacelor bănești, inclusiv ale lui Ruslan Pulbere în limita valorii acțiunii formulate de către SRL „Prime Capital 2” în mărime de 46508,55 de dolari SUA.

A afirmat că, recurentul are la întreținere un copil minor, Roman Pulbere, născut la 22 noiembrie 2011.

A relevat că, Ruslan Pulbere nu este angajat în câmpul muncii și nu are posibilitatea să achite taxa de stat la depunerea apelului în suma impunătoare de 18750 de lei, fiind achitată la depunerea apelului suma de 1000 de lei.

A mai relevat că, în prezent toate activele recurentului fie sunt imposibil de valorificat, asupra acestora fiind aplicate interdicții, fie sunt în proces de executare silită, în procedurile de executare a executorilor judecătorești, Nicolae Pașa și Olga Delev.

A invocat că, conform Hotărârii explicative a Curții Supreme de Justiție nr. 25 din 28 iunie 2004 cu privire la practica aplicării de către instanțele judecătorești a legislației despre încasarea cheltuielilor de judecată în cauzele civile, pornind de la principiul respectării dreptului de acces liber la justiție, consfințit de jurisprudența CEDO, în cadrul soluționării cererilor privind acordarea facilităților la plata taxei de stat, instanțele judecătorești urmează să examineze cu minuțiozitate fiecare caz concret pentru a nu admite îngrădirea dreptului persoanei la „un tribunal”, conducându-se la soluționarea acestor cereri atât de normele dreptului național, cât și de prevederile Convenției și jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că, instanța de apel a expediat în adresa părților copia încheierii din 17 martie 2020 la data de 26 martie 2020 (f. d. 29, 30, vol. III).

Prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 55 din 17 martie 2020 a fost declarată starea de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie 2020 - 15 mai 2020.

Conform art. 2 din Hotărârea respectivă, pe perioada stării de urgență, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova va emite dispoziții în vederea punerii în executare a măsurilor, inclusiv și stabilirea unui regim de lucru pentru toate entitățile.

La 18 martie 2020 a fost emisă dispoziția nr. 1 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, prin care la pct. 8 s-au stabilit măsurile specifice în domeniul justiției pe perioada instituirii stării de urgență, conform anexei, iar prin anexa nr. 1 la dispoziția menționată s-a stabilit că, pe durata stării de urgență, termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituite potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020.

Astfel, recursul depus de către Ruslan Pulbere, reprezentat de către avocatul Andrian Cotună, la 16 aprilie 2020, se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

După cum rezultă din materialele cauzei, prin hotărârea din 09 octombrie 2019 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial acțiunea depusă de către ÎCS „Prime Capital 2” SRL și au fost încasate în mod solidar de la Dumitru Borș, Andrei Plăcintî, Serghei Molceanov și Ruslan Pulbere în beneficiul ÎCS „Prime Capital 2” SRL datoria în sumă de 62 066,44 de dolari SUA exprimați în lei moldovenești conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei la momentul executării hotărârii și cheltuielile de judecată în sumă de 39 327,05 lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca nefondată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 23 octombrie 2019 Ruslan Pulbere a depus cerere de apel, însă fără a indica motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului în conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d) și e) CPC, care prevede că, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului.

Totodată, Ruslan Pulbere nu a achitat taxa de stat la depunerea apelului în conformitate cu art. 364 alin. (1) CPC, care prevede că, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Ca urmare, prin încheierea din 10 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, nu a fost dat curs cererii de apel depusă de către Ruslan Pulbere, a fost comunicat lui Ruslan Pulbere despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și a dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 18 750 de lei, fiindu-i acordat pentru aceasta termen de 10 zile de la data recepționării încheierii și a fost explicat lui Ruslan Pulbere că, în cazul în care nu vor lichida neajunsurile menționate în termenul indicat, cererea de apel nu vor fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare.

La 25 februarie 2020 Ruslan Pulbere a depus cerere de apel motivată, la care a anexat ordinul de plată a taxei de stat în mărime de 1 000 de lei, concomitent solicitând scutirea parțială de plata taxei de stat la depunerea apelului (f. d. 199-206, vol. II).

Prin încheierea din 02 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de către Ruslan Pulbere cu privire la scutirea parțială de plata taxei de stat, a fost lăsată fără curs cererea de apel depusă de către Ruslan Pulbere și a fost acordat acestuia termen pentru achitarea taxei de stat rămase în mărime de 17 750 de lei până la 16 martie 2020.

De asemenea, din materialele dosarului rezultă că, la 16 martie 2020 Ruslan Pulbere a depus o cerere, prin care a solicitat prelungirea termenului procedural pentru achitarea taxei de stat în mărime de 17 750 de lei (f. d. 22, 23, vol. III).

Prin încheierea din 17 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de către Ruslan Pulbere cu privire la prelungirea termenului de procedură și a fost restituită cererea de apel depusă de către Ruslan Pulbere.

Verificând legalitatea și temeinicia încheierilor contestate în raport cu argumentele invocate în recurs și materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, soluția instanței de apel nu poate fi menținută.

În conformitate cu art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Articolul 4 din Legea taxei de stat nr. 1216-XII din 03 decembrie 1992 prevede că, în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Din sensul art. 85 alin. (4) CPC și art. 4 din Legea taxei de stat se deduce că, pentru scutirea de plata taxei de stat, solicitantul trebuie să prezinte probe pertinente, care să confirme că este în imposibilitate de a achita taxa de stat.

După cum s-a specificat, la cererea de apel motivată, Ruslan Pulbere a anexat ordinul de încasare a numerarului în mărime de 1 000 de lei, solicitând scutirea parțială de plata taxei de stat la depunerea apelului pentru suma rămasă de 17750 de lei.

În motivarea solicitării de scutire parțială de plata taxei de stat, Ruslan Pulbere a invocat că, prin hotărârea din 10 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul central, a fost dispusă încasarea inclusiv din contul lui Ruslan Pulbere în beneficiul BC „Banca Socială” SA a sumei de 2606900,11 lei, cu titlu de datorie și în beneficiul statului a taxei de stat în sumă de 50000 de lei.

Totodată, prin decizia din 03 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost dispusă aplicarea sechestrului asupra bunurilor și mijloacelor bănești, inclusiv ale lui Ruslan Pulbere în limita valorii acțiunii formulate de către SRL „Prime Capital 2” în mărime de 46508,55 de dolari SUA.

La fel, a prezentat probe, ce confirmă că, are la întreținere un copil minor și este angajat în cadrul SRL „Bifam Grup”, având un salariu de 2775 de lei lunar.

Prin urmare, Ruslan Pulbere a invocat imposibilitatea achitării taxei de stat la depunerea apelului în suma impunătoare de 17 750 de lei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, la examinarea cererii depuse de către Ruslan Pulbere cu privire la scutirea parțială de plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, instanța de apel nu a efectuat o examinare multiaspectuală a capacității recurentului de a achita integral taxa de stat, motivând că, probele prezentate nu demonstrează incapacitatea reală de plată a acestuia a taxei de stat.

Astfel, se constată că, instanța de apel a dat o apreciere arbitrară probelor prezentate de către Ruslan Pulbere.

Prin urmare, luând în considerație probele anexate de către Ruslan Pulbere la cererea cu privire la scutirea parțială de plata taxei de stat la depunerea apelului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiată poziția instanței de apel privind restituirea cererii de apel depusă de către Ruslan Pulbere pe motiv că, nu a fost achitată taxa de stat la depunerea apelului în sumă de 17 750 de lei.

Or, din actele anexate la dosar se constată imposibilitatea lui Ruslan Pulbere de a achita taxa de stat în quantum deplin, fapt ce permite instanței de recurs de a concluziona despre posibilitatea scutirii parțiale a acestuia de plata taxei de stat la depunerea apelului.

În consecință, instanța de recurs consideră necesar de a-l scuti pe Ruslan Pulbere de plata taxei de stat la depunerea apelului în sumă de 17 750 de lei prin prisma art. 2 CPC și art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Or, neeliberarea recurentului de plata taxei de stat ar duce la îngrădirea accesului la un tribunal, fapt ce în consecință este o încălcare a art. 6 §1 din Convenție.

În favoarea opiniei enunțate, instanța de recurs reține concluziile Curții Europene a Drepturilor Omului în cazul Clionov contra Republicii Moldova, unde s-a menționat că obligarea recurentului de a achita taxa de stat, atunci când el este în imposibilitate de a face acest lucru, duce la refuzul accesului la un tribunal, întrucât Curtea Supremă de Justiție este în imposibilitate de a examina dosarul.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral încheierile instanței de apel și de a restitui cauza în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond.

În conformitate cu art. 427 lit. c) și 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Ruslan Pulbere, reprezentat de către avocatul Andrian Cotună.

Se casează integral încheierile din 17 martie 2020 și 02 martie 2020 ale Curții de Apel Chișinău în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către

Întreprinderea cu capital străin „Prime Capital 2” societate cu răspundere limitată împotriva lui Ruslan Pulbere, Dumitru Borș, Andrei Plăcintî, Serghei Molceanov și Societății cu răspundere limitată „Vis Construct Grup”, în proces de insolabilitate cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată și se emite o nouă decizie sub formă de încheiere, prin care:

Se admite cererea lui Ruslan Pulbere cu privire la scutirea parțială de plata taxei de stat la depunerea apelului.

Se scutește Ruslan Pulbere de plata taxei de stat la depunerea apelului în sumă de 17 750 (șaptesprezece mii șapte sute cincizeci lei) de lei.

Se restituie cauza la Curtea de Apel Chișinău pentru judecarea în fond a apelului declarat de către Ruslan Pulbere.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic